

واکنش گیاه دارویی بارهنگ به برخی تنش‌های غیرزیستی

حمدااله اسکندری^۱، کامیار کاظمی^۲، بختیار الله گانی^۳

۱- دانشیار گروه علمی کشاورزی، دانشگاه پیام نور

۲- مربی گروه علمی کشاورزی، دانشگاه پیام نور

۳- استادیار گروه علمی کشاورزی، دانشگاه پیام نور

چکیده

گونه‌های مختلف بارهنگ در سراسر جهان به عنوان منبع غذایی و دارویی برای انسان و دام مورد استفاده قرار می‌گیرند. از طرف دیگر، تنش‌های غیرزیستی بر رشد و تولید گیاهان دارویی، از جمله بارهنگ، تأثیر زیادی دارد. در این مقاله، واکنش گیاه دارویی بارهنگ به تنش‌های مختلف غیرزیستی مورد بررسی قرار گرفته است. تنش خشکی علی‌رغم کاهش تولید دانه بارهنگ، بر مواد موثره موجود در دانه تأثیر ندارد. از نظر مقاومت به شوری، بر حسب میزان فعالیت سیستم آنتی-اکسیدانی، بارهنگ یک گیاه مقاوم به شوری محسوب می‌شود به طوری که برخی گونه‌های آن به عنوان هالوفیت شناخته می‌شوند. واکنش و مقاومت بارهنگ به تنش غرقابی نه تنها بین گونه‌های مختلف بارهنگ متفاوت است بلکه بین اندام‌های مختلف یک گونه نیز از نظر تحمل غرقابی تنوع دیده می‌شود که به میزان فعالیت سیستم آنتی‌اکسیدانی آن بستگی دارد. بارهنگ مقاومت بالایی به فلزات سنگین دارد به طوری که در برنامه‌های اصلاحی خاک می‌تواند برای خارج کردن مقادیر اضافی فلزات سنگین از خاک مورد استفاده قرار بگیرد. به طور کلی، نتیجه تحقیقات مختلف نشان داده است که گیاه دارویی بارهنگ نسبت به شرایط نامساعد محیطی مقاومت بالایی دارد.

واژگان کلیدی: شوری، فلزات سنگین، کمبود آب